

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoP/31/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215212528
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2215212528.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o maloletú: D. F., nar. XX. D. XXXX, t. č. bytom u matky a zast. opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, matky: O. N., nar. X. P. XXXX, bytom R. G., P. XXX/XX, zast. advokátkou: JUDr. Eva Mészárosová, Dunajská Streda, Alžbetínske námestie 1203 a otca: O. F., nar. X. P. XXXX, bytom R. G. - F., C. XXX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo 14. júla 2015 č. k. 13P 97/2015 - 24 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti zastavenia konania vo veci samej a konania o návrhu na predbežné opatrenie v časti týkajúcej sa predbežnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej **p o t v r d z u j e**.

Vo zvyšku napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie začaté návrhom matky, ktorá sa domáhala I. vo veci samej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (inak zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky, ktorá by tiež mala spravovať jej majetok a úpravou vyživovacej povinnosti k maloletej a práva na styk s ňou na strane otca) a II. nariadenia predbežného opatrenia, ktorým malo byť rozhodnuté (až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej) o ponechaní maloletej v osobnej starostlivosti matky, o povinnosti otca zdržať sa akéhokoľvek konania ohrozujúceho fyzické alebo psychické zdravie maloletej a jej matky a o určení (?) otcovi, aby „do rozhodnutia vo veci samej nevstupoval do domu alebo okolia domu, v ktorom sa jeho blízka osoba alebo rodina blízkej osoby nachádza a zdržiava sa a aby sa nepribližoval k maloletej a jej matke do vzdialenosti 10 m“. Rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 83 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne záverom o zaťažení konania neodstrániteľnou prekážkou tzv. litispendencie (skôr začatého konania o tej istej veci), keďže matka návrhy zhora podala 8. júla 2015 o 12.20, teda až potom, čo ju už otec predstihol s podaním návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (ktorý podal 6. júla 2015 o 15.00) i s návrhom na predbežné opatrenie (týmto podaným 8. júla 2015 o 9.20), vedenými pod sp. zn. 13P/92/2015 a 13P/94/2015.

Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie len matka s návrhom na jeho zrušenie (uznesenia) a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila prakticky len návrhom na spojenie vecí začatých návrhmi oboch rodičov na spoločné konanie (nakoľko toto bude hospodárnym), poukazujúc pritom aj na napadnutie predbežného opatrenia vydaného v konaní Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 13P/94/2015 jej vlastným odvolaním.

Opatrovník sa zjavne pripojil k odvolaniu matky, stotožňujúc sa s jej názorom o hospodárnosti spojenia vecí začatých návrhmi oboch rodičov na spoločné konanie (zrejmy odvolací návrh však nepodal) a otec navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť (nesprávne odvolanie zamietnuť), tento stotožňujúc sa s názorom

súdu prvého stupňa o zaťažení konania o návrhoch matky uvádzanou neodstrániteľnou prekážkou a argumentujúc i kompromisnosťou riešenia zvoleného pri rozhodnutí o jeho návrhu na predbežné opatrenie.

Odvolačný súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. a/ O. s. p. na základe odvolania celú vec (predbežného opatrenia), keďže tu šlo o konanie zahájiteľné aj bez návrhu a preto tiež o stav nedostatku viazanosti súdu návrhmi účastníkov (čo neplatí len pre súd prvého stupňa a jeho „viazanosť“ návrhmi vrátane toho na predbežné opatrenie, ale i pre odvolačný súd a jeho „viaanosť“ návrhmi odvolacími) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu ani o žiaden zo zákonom predpokladaných prípadov potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba navzdory nesúhlasu odvolateľky s ním považovať za správne, avšak s výnimkou požiadaviek z návrhu na predbežné opatrenie druhovo označiteľných za nároky z domáceho násillia.

Pokiaľ šlo totiž o vec samu (bezvýnimočne) i návrh matky na predbežné opatrenie sledujúci dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (kde sa matka vychádzajúc z obsahu jej návrhu výslovne domáhala iba predbežnej úpravy výkonu osobnej starostlivosti a nie aj ďalších otázok, akými sú výživné, styk atď.), tam neexistoval dôvod, pre ktorý by nemala byť prijatá argumentácia súdu prvého stupňa nasvedčujúca existencii prekážky skôr začatého konania o tej istej veci. V týchto častiach totiž nebolo sporné, že matka oba návrhy (vo veci aj na nariadenie predbežného opatrenia) podala až po tom, čo tak už skôr (nech aj v prípade predbežného opatrenia len v skoršiu hodinu toho istého dňa ako matka, čo ale na konštatovanie skoršieho začatia konaní návrhmi otca bolo postačujúcim) urobil otec. Pretože v oboch prípadoch platila totožnosť účastníkov (maloleté dieťa a obaja jeho rodičia) i veci (požiadavka oboch rodičov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, vo veci samej trvalá a u predbežného opatrenia dočasná), konaniu o návrhoch matky skutočne bránila okresným súdom konštatovaná prekážka, ktorá je objektívne neodstrániteľná (nakoľko obrazne rozviazať ruky súdu i matke by tu mohol výlučne otec, ak by oba svoje skôr podané návrhy vzal späť a v rozhodnom čase bolo konanie o nich už aj zastavené, čo sa ale v tomto prípade nestalo). Spojiť konania o návrhoch oboch rodičov maloletej v takejto časti nešlo, nakoľko všetkými návrhmi sa tu sledovalo to isté (druhovo) a odchýlnosť požiadaviek jednotlivých účastníkov na konkrétnu úpravu či už konečným rozhodnutím alebo predbežným opatrením bola bez právneho významu (nielen pre nedostatok viazanosti súdu v konaní zahájiteľnom aj bez návrhu návrhmi účastníkov, ale i preto, že návrhy matky urobené až po skoršom začatí konania návrhmi otca mali vecne povahu procesnej obrany či presnejšie využitia práva iného účastníka konania než jeho iniciátora - ktorým takto bol otec - navrhnúť vlastný spôsob vyriešenia vzťahov medzi účastníkmi sporných).

To boli dôvody, pre ktoré bolo odvolanie matky v podstatnej časti bez najmenej nádeje na úspech a odvolačný súd preto v častiach bližšie identifikovaných v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia podľa § 219 ods. 1 aj 2 O. s. p. potvrdil.

To však nebolo možným u požiadaviek na nariadenie predbežného opatrenia majúcich zabezpečiť ochranu matky (nie maloletej) pred tvrdenými prejavmi domáceho násillia a to bez ohľadu na diskutabilnú kvalitu (najmä presnosť) tzv. petitu návrhu (samotného návrhu na spôsob oboch požadovaných rozhodnutí súdu) v takejto časti. U požiadaviek na ochranu matky pred násillím zo strany otca (vrátane zákazu vstupu do obydllia či jeho blízkosti i zákazu fyzického priblíženia sa tvrdeného páchatel'a k obeti) totiž nielenže nejde o požiadavky rámcovo spadajúce pod konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, ale u takýchto požiadaviek by i bez znalosti skutočností známych súdu (odvolací z toho nevynímajúc) z jeho činnosti (tu por. i nepotrebnosť dokazovania takýchto skutočností podľa § 121 O. s. p.) muselo byť nad slnko jasnejšie, že otec (ako matkou uvádzaný násilník) aj tieto požiadavky z povahy veci predmetom vlastných návrhov (predchádzajúcich návrhom matky) urobiť nemohol (v opačnom prípade by totiž okrem priznania dopúšťania sa ním domáceho násillia požadoval uloženie niečoho sebe samému, čo z podstaty veci vlastným návrhom nie je možným).

V tejto časti preto zastavenie konania napadnutým uznesením nemohlo obstáť a odvolačný súd tu preto napadnuté uznesenie súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ aj i/ O. s. p. zrušil a podľa odseku 2 tu uvádzaného paragrafu i zákona vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (ktorého úlohou bude v ďalšom konaní, nevykazujúcom znaky tzv. nesporeného pokúsiť sa odstrániť vady návrhu na predbežné opatrenie - v časti, v ktorej vec ostala predmetom konania a to vrátane trvania na objasnení, čoho sa v

príslušnej časti navrhovateľka predbežného opatrenia mieni domáhať vo veci samej - a podľa výsledku zvoliť ďalší postup).

O trovách konania odvolací súd (rovnako ako pred ním už súd prvého stupňa) nerozhodoval, keď okrem zásadnej nemožnosti rozhodovania o takejto otázke v konaniach zahájiteľných aj bez návrhu (v ktorých právo na náhradu trov konania účastníkov nevzniká zo zákona - podľa bezvýnimočného pravidla zakotveného v ustanovení § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) čiastočné zrušenie napadnutého uznesenia s vrátením veci v zodpovedajúcom rozsahu na ďalšie konanie súdu prvého stupňa privodilo nutnosť vykonania ďalšieho konania a to práve v časti, v ktorej bezvýnimočné pravidlo nedostatku práva účastníkov konania na náhradu jeho trov použiteľným nie je.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.